

Cuiavian University in Włocławek

***MEDICAL EDUCATION
AS A COMPONENT
OF THE EDUCATION
SYSTEM IN UKRAINE
AND EU COUNTRIES***

Scientific and pedagogical Internship

Włocławek, Republic of Poland

March 25 – April 5, 2019

Закріплення отриманих навичок відбувається на тренажерних боксах Ethicon Endo-Surgery, в яких імітують черевну порожнину за допомогою тканинних та органних макетів, розміщених всередині боксів, доступ до яких відтворюється через троакарні отвори.

Для відпрацювання етапів лапароскопічних хірургічних втручань в тренажерних боксах використовуються макети органокомплексів виробництва Limbs & Things (Великобританія), що імітують різні види запалень таких органів як апендикс, жовчний міхур та інш., що підлягають лапароскопічному видаленню. Для більшої натуралізації в цих органокомплексах є можливість застосування штучної крові (будь-якої кольорової рідини), яка попередньо вводиться через спеціальний отвір.

Застосування тренажерних боксів дозволяє навчати лапароскопічним втручанням одночасно 2-3 слухача у вигляді хірургічної бригади, кожний член якої поперемінно може відпрацьовувати лапароскопічні навички в якості основного хірурга, оператора, першого асистента.

Таким чином, застосування симуляційного навчання у вигляді віртуальної операційної дозволяє ефективно готувати лапароскопічних хірургів на циклах післядипломного удосконалення, мастер-класах та тренінгах.

Література:

1. Lane J. L., Slavin S., Ziv A. Simulation in medical education: a review. *Simul Gaming*. 2001. Vol. 32. P. 297–314.
2. Создание симуляционного центра: основные принципы и методическое руководство. Опыт Программы «Здоровье матери и ребенка». Пособие. Киев, 2015. 56 с.
3. Rosen K. R. The history of medical simulation. *J. of Critical Care* (2008). Vol. 23. P. 157–166.
4. Артющенко В. В., Семченко С. С., Єгоренко О. С., Новіков Д. А., Караконстантин Д. Ф., Берлінська Л. І. Симуляційне навчання в медицині: міжнародний та вітчизняний досвід. *Одеський медичний журнал*. № 6 (152), 2015. С. 67–73.

ВИВЧЕННЯ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ ВИЯВЛЕННЯ ФАЛЬСИФІКОВАНИХ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ЗА ДОПОМОГОЮ ХІМІКО-ТОКСИКОЛОГІЧНОГО АНАЛІЗУ ПІД ЧАС ОТРИМАННЯ МЕДИЧНОЇ ТА ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Вельчинська О. В.

*доктор фармацевтичних наук,
професор кафедри фармацевтичної, біологічної
та токсикологічної хімії*

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Вельчинський В. В.

*магістратура (спеціальність «антикорупційна справа»)
Міжрегіональна академія управління персоналом
м. Київ, Україна*

Проблема фальсифікованих та неякісних лікарських препаратів актуальною не тільки для України, але й для світового співтовариства. ВООЗ постійно приділяє увагу визначенню заходів, за допомогою яких на фармацевтичному ринку виявляють фальсифіковану та контрафактну продукцію. За інформацією ВООЗ, фальсифіковані ліки були знайдені в країнах. З 951 випадку 25% виробництва підробок припадало промислово розвинені країни, у 17% – вміст активного інгредієнта відповідав вимогам аналітично нормативної документації, 16% лікарських препаратів містили в якості діючих, зовсім інші речовини, що були вказані на упаковці та в супровідній документації [1, с. 75-79; 2, с. 70-79]. Найчастіше, фальсифікують імпортовані лікарські засоби, які випускаються декількома виробниками, мають простий склад, є популярними серед населення, широко рекламують. Наприклад аспірин, як лікарський засіб, який часто підробляють. Необхідно зауважити, що в фармацевтичному та хіміко-токсикологічному аналізі існує комплекс якісних реакцій і методів інструментального аналізу для підтвердження тотожності та виявлення вмісту препарату [3, с. 939-940]. Відомо, що у розчинах аспірину відбувається з вивільненням саліцилової кислоти. Тож, метою ідентифікації та кількісного визначення аспірину, практично, базують

на методах аналізу саліцилової кислоти. Згідно вимог Державної Фармакопеї України, ідентифікація саліцилової кислоти субстанції виконується за наступними напрямками: за карбоксильною та гідрокси-групами – реакція солеутворення з феруму (III) хлоридом, за карбоксильною групою – декарбоксілювання, за протоном при C₅-атомі бензенового циклу – кольорова реакція з реактивом Маркі [4, с. 464–465, 601]. Крім того, для ідентифікації саліцилової кислоти спиртового розчину виконується йодоформна проба та інші не фармакопейні реакції [5, с. 176–181; 6, с. 238–240].

Хіміко-токсикологічний аналіз розширює аналітичні можливості ідентифікації саліцилової кислоти в об'єктах і пропонує якісні реакції: реакцію осадження з бромом – білий осад; реакцію утворення метилсаліцилату з метанолом у кислому середовищі – запах метилсаліцилату; реакції виявлення у сечі та крові – з феруму (III) нітратом – пурпурове забарвлення, – з реактивом Триндлера – пурпурове забарвлення [7, с. 134–137].

З метою розширення кола можливостей ідентифікації саліцилової кислоти (аспірину) в практиці фармацевтичного та хіміко-токсикологічного аналізу з метою доказу наявності реальної діючої речовини у складі лікарського засобу нами запропоновано новий метод якісного виявлення саліцилової кислоти субстанції (0,5%-й спиртовий р-н у 70% етанолі та 0,25%-й водний р-н) з реактивом Маркі (Коберта). Вказана реакція описана в літературі та Державній Фармакопеї України: при взаємодії реактиву Маркі (Коберта) (суміш формальдегіду з H₂SO₄ конц.) саліцилової кислоти субстанції спостерігається утворення ауринового барвника червоного кольору. У запропонованому нами методі використовуються реактив Маркі (Коберта) та саліцилова кислота субстанція 0,5% спиртовий р-н у 70% етанолі, 0,25% водний р-н. Розчин саліцилової кислоти упарюють, до сухого залишку додають H₂SO₄ конц., а потім – реактив Маркі; при нагріванні спостерігається утворення рожевого забарвлення реакційної суміші (схема 1).

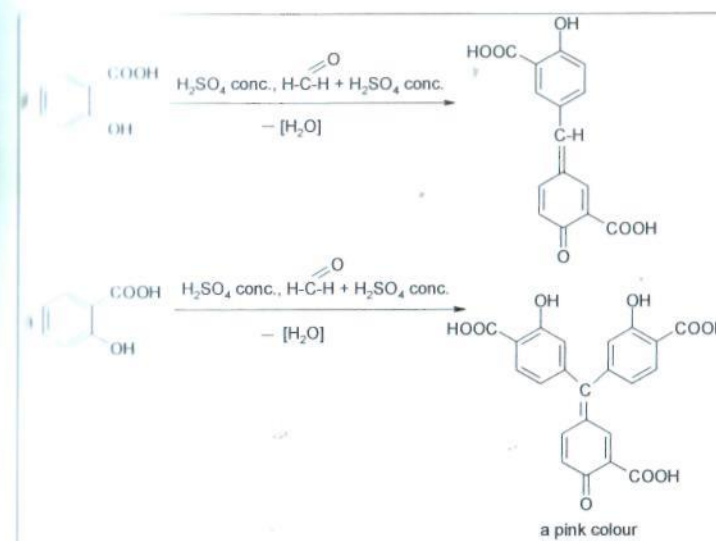

Схема 1

Модифікація методики реакції з реактивом Маркі (Коберта) призводить до утворення не стандартного для цієї реакції забарвлення – рожевого.

З метою розширення кола можливостей ідентифікації саліцилової кислоти в практиці хіміко-токсикологічного аналізу нами запропоновано нові методи якісного виявлення саліцилової кислоти субстанції (0,5%-й спиртовий р-н у 70% етанолі та 0,25%-й водний р-н) з FeSO₄ (водний р-н) та з реактивом Фелінга, які раніше не описано в літературі та Державній Фармакопеї України. Вказані реакції відносяться до категорії реакцій солеутворення. При додаванні FeSO₄ (водного р-ну) до досліджуваних розчинів саліцилової кислоти, без нагрівання в обох випадках спостерігається утворення світло-фіолетового забарвлення, яке інтенсифікується при додаванні надлишку реактиву (схема 2):

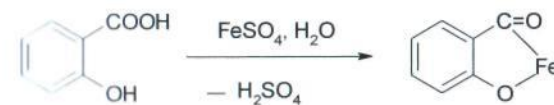

Схема 2

Відомо, що саліцилат-іони вступають в реакції з солями тяжких металів. Так, при взаємодії натрію саліцилату з купрум(II) сульфатом (р-н) спостерігається утворення осаду зеленого забарвлення [5, с. 179]. *Нами вперше проведена реакція* солеутворення саліцилової кислоти (0,5%-й спиртовий р-н у 70% етанолі та 0,25%-й водний р-н) з реактивом Фелінга. Поява світло-зеленого забарвлення в обох дослідах дозволяє нам припустити утворення купрум(II) саліцилату, а реактив Фелінга розглядати як носій Купруму (схема 3).

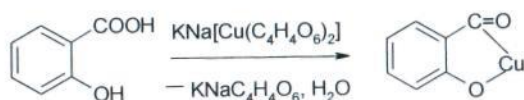

Схема 3

Кількісне визначення саліцилатів виконують за допомогою інструментальних методів: спектральні методи (УФ), фотоелектроколориметрія, екстракційна фотометрія, хроматографічні методи (ГРХ, ВЕРХ, ТШХ). Наприклад, виявлення саліцилової кислоти за УФ-спектрами: а) у 0,5 н розчині NaOH – $\lambda_{\text{max}} = 300$ нм; б) у 0,1 н розчині H_2SO_4 – $\lambda_{\text{max}} = 302$ нм.

Можливості розробки методів якісного аналізу та кількісного визначення аспірину та продукту його гідролізу – саліцилової кислоти залишаються необмеженими. Нові методи ідентифікації аспірину та продукту його гідролізу – саліцилової кислоти дозволять розширити можливості хіміко-токсикологічного аналізу і будуть корисними у боротьбі із фальсифікованими лікарськими засобами.

Література:

1. Мешковский А.П. Реализация плана действий по борьбе с фальсифицированными медикаментами. *Фарматека*. 2002. № 11. С. 75-79.
2. Ушакова Е.Д. Проблемы фальсификации лекарственных средств. *Фарматека*. 2004. № 7. С. 70-79.
3. Машковский М.Д. Лекарственные средства. Москва: Новая волна, 2006. 1200 с.
4. Державна Фармакопея України. Додаток 2. 1-е видання. Держ під-во «Наук.-експертн. Фармакоп. центр». Харків: РІРЕГ, 2008. 620 с.

5. Величкова В.Г. Фармацевтическая химия. В 2 ч. Ч. 2. С фармацевтическая химия: учеб. для вузов. Пятигорск, 1996. 60 с.
6. Фармацевтична хімія. Навч. посібник / за ред. П.О. Шиньки. НОВА КНИГА, 2006. 552 с.
7. Welchinska E.V. Toxicological and forensic chemistry (analysis) Poisonous substances and their biotransformation. ADFP-Ukraine, 2017. 392 p.

СИСТЕМА ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Волос Л. І.

доктор медичних наук, професор,

професор кафедри патологічної анатомії та судової медичної хімії

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

м. Львів, Україна

Розвиток медичної освіти в Україні сьогодні пов'язаний з змінами, що відбуваються в суспільстві, яке інтегрується в європейський простір і визначає свій розвиток. Тому актуальним є зарубіжного досвіду розвитку медичної освіти, як складової частини вищої освіти. Розвиток медичної освіти в нашій державі в умовах регламентується документами про вищу освіту України це Закон України «Про освіту» (1991 р.), Закон України «Про освіту» (2002 р., 2014 р.), Постанова Кабінету Міністрів України затвердження міжгалузевої комплексної програми «Здоров'я України на 2012-2021 роки» (2012 р.), «Про Національну стратегію розвитку України на 2012-2021 роки» (2012 р.) та положеннями, що сприяють реформування медичної освіти, а саме наказ МОЗ України «Про реалізацію положень Болонської декларації в системі медичної та фармацевтичної освіти» (2004 р.), «Про експериментальне впровадження кредитно-модульної системи організації навчання у вищих медичних (фармацевтичних) навчальних закладах у рамках акредитації у 2004-2010 рр.» (2004р.), Наказ МОЗ України № 1074 «Про заходи МОЗ України щодо удосконалення підготовки лікарів», «Програма розвитку вищої медичної освіти в Україні на 2013 року» [1,4,5,7].